

Aanspreken op straat. Het werk van de straatcoach in al zijn verschijningsvormen (2012). L. Loef, K. Schaafsma en N. Hilhorst (DSP-groep, Amsterdam). Politiekunde 42

Doelstelling

Het inventariseren van de verschillende manieren waarop straatcoaches in gemeenten worden ingezet; nagaan hoe de aanpak in de praktijk wordt gebracht en achterhalen of de straatcoach een aanvulling biedt op de bestaande aanpak van jeugdoverlast.

Onderzoeksvraag

Biedt de straatcoach een aanvulling op de eerder bestaande aanpakken van jeugdoverlast?

Methoden van onderzoek

- documentenanalyse
- 18 semigestructureerde interviews met betrokken beleidsambtenaren, teamleiders van straatcoaches, politiechefs, agenten en jongerenwerkers
- gesprek met oud-burgemeester van Amsterdam en een PvdA-Tweede Kamerlid
- observeren van straatcoaches in Haarlemmermeer en Maassluis
- analyse van cijfers over jeugdoverlast en onveiligheidsgevoelens van de betrokken gemeenten

Uitgevoerd in:

Amsterdam, Haarlemmermeer, Maassluis en Venlo

Samenvatting

De straatcoach is in Amsterdam ontstaan als nieuw instrument in de strijd tegen jeugdoverlast. Het onderzoek beschrijft en analyseert 24 straatcoachprojecten in Nederland en laat zien wat de aanleiding voor gemeenten was om straatcoaches in te zetten en welke doelen zijn gesteld. Verder is nagegaan welke taken de straatcoaches hebben en hoe de samenwerking en taakafbakening met andere ketenpartners, zoals politie en de hulpverlening, verlopen. In de meeste gemeenten hanteert men 'straatcoaches' als naam, maar er zijn ook varianten zoals: streetcoaches (Leiden), straatwachters (Eindhoven), ambulante jongerenwerkers (Lelystad, Gorinchem) en Shouf Kedemk (Helmond).

Het onderzoek gaat uit van de volgende omschrijving: straatcoaches zijn toezichthouders, die jongeren op straat die overlastgevend gedrag vertonen, aanspreken, corrigeren en waar nodig, naar huis brengen of wegsturen. Deze toezichthouders zijn alert op wat jongeren doen (op straat) en spelen deze signalen door naar ketenpartners. Straatcoaches zijn sociaal vaardig en cultureel sensitief en hebben kennis van de jongeren en straatcultuur.

In het rapport wordt een aantal criteria gegeven waaraan een straatcoach-aanpak idealiter moet voldoen. Zo is het belangrijk voor straatcoaches om veel op straat te zijn en over de juiste competenties te beschikken. Gemeenten zouden met minimaal vier coaches moeten werken en realistische doelen moeten formuleren, die vooral gericht zijn op het terugdringen van overlast van (groepen) jongeren. Daarbij moet de gemeente de regiefunctie hebben en moeten er samenwerkingsafspraken gemaakt worden met de politie. Tot slot moet er ook door de straatcoaches verbinding worden gelegd met het gezin. Veel projecten in Nederland voldoen op dit moment nog niet aan deze criteria.

Dit onderzoek laat zien dat de straatcoach, in de vorm van toezichthoudende bink en helper die de orde herstelt, een aanvulling kan zijn op het bestaande aanbod. De kracht van de aanpak zit in het met verhoogde aandacht, intensief richten op bepaalde (groepen) jongeren

die overlast veroorzaken. Het uitvoeren van coachende en hulpverleningstaken staat ter discussie; het vraagt om een ander type coach en de straatcoach komt daarmee op terrein van de jeugdhulpverlening. Gemeenten zouden zich hier dan ook nader op moeten bezinnen bij de keuze voor straatcoaches en het doel waarvoor zij worden ingezet.